

עם כאב בלבד - בלי שמתת נצחון

אבות ובוים

מאת לוי יצחק הירושלמי

שם היכתה לי מכונית כדי להביאני לי- סיני. בקסטינה נפרדנו. בשעת הפרידה אמרתי למיכה: זוהי מלחמה על ב' אמת. אני מניח שיגייסו את כולם, גם אותך. שמור על עצמך. מיכה לא ידע מה זאת מלחמה. אני כבר ידעתי. עב- רתי כמה מלחמות. מיכה אמר לי: אבא, יהיה בסדר. כך נפרדנו. זו הי- תה הפעם האחרונה שראיתי אותו. בדרכי לפיקוד הרהרתי לעצמי: איזה מצב אידיוטי! בבית מונחת מוודח ארוה עם כרטיס-טיסה לפאריס למת- רת היום ב-6 בבוקר — נסיעה לרגל עסקים — ההנה נופלת עליך מלחמה. היא יורדת עליך לפתע-פתאום. במקום נסיעה לפאריס — הבן הבכור-מסיע אותך לחווית ומצפה, גם הוא לצו- קריאה".

רות, רעייתו (ילידת נשר), מספרת על המשך דרכו של מיכה הבן באותו יום: „אף אחד לא ידע מה הולך. הית מעורפל מאוד. הית קשה מאוד. היתה הרגשה איומה. בני-מעי התהפכו ב' קרבי. בשעות הערב אמר לי מיכה: לא קיבלתי צו. מחר בבוקר אני מת- גייס. למחרת בבוקר קם, לבש מדוי ונסע לבית-השריון, התגייס וחזר ה- ביתה. אמרתי לו: תראה, מיכה, אולי תחכה עוד יום. המלחמה תימשך. מי- כה אמר: המלחמה תימשך. לא צריך לחכות. אני צריך להיות בפנים. אמר- תי לו: בוא אסיע אותך. מיכה ה- שיב: אין צורך. חבר יסיע אותי. אמר, שלום! — והלך.

היינו שלושה גברים בחדר אחד

ישראל גרינת: מבית-השריון שלהו את מיכה ואת חבריו לבסיס-שריון ב' מרכז הארץ. שם מיינו אותם. שלושה קצינים — ומיכה ביניהם — נשלחו לצפון. ביום ב' בבוקר הגיע לרמה. עלה על טנק וכמפקד מחלקה יצא ל- ציר גשר בנות-יעקב — קונטרסה. שלושה ימים השתתף בקרבנות-הבלי-

מגוינים, ואמנם, בבוא העת היה ל- חבר ה„הגנה". פאן קיבל טבילת-אש

בן הבכור נפל חלל ב- מרומי הגולן — והוא מטלע עם חלל

קלעתי בחותה של כחות קאוקגייז

ה בן הבכור נפל חלל ב־ מרומי הגולן — והוא ממלא את חלל הבית כולו. לא מקוננים עליו, לא סופדים אותו, רק מדברים בצורה מספרים עליו בלשון פשוטה ועניינית, ללא שימוש במליציטורג, בני המשפחה הזאת יודעים לכבוש את כאבם ולשאת את יגונם בנפשם פנימה. הם עומדים במבחן־הדמים והשכול כ־ סלע עתיק וקשה. הם, בני־משפחה גדולה, איתנים ומוחשי־לים כפלדה. לא במקרה כולם דבקים בפלדה — כשריונים.

באקלע נגד תחנת קאוקג'י

היה אבן־השריפה מלווה מילדות את ישראל גרנית, אבי המשפחה. ש־גולד לפני 46 שנים בבית־שאן הערבית (שבת התגוררו שלוש משפחות יהודיות בלבד) וגדל בנהלל ובקרית־עמל. הפורעים הערביים השתוללו ממש, מחתת לאפו"ש בשנות המאור־עות של 1929 ושל 1936—39. אותם ימים של תקיפות ורציחות בכבישי ארץ־ישראל ובישוביה זכורים לו היטב. הוא עצמו השתתף באותן מערכות נפשיות בלבד. ישראל נשא עִי־גיו ליום שיתבגר ויצטרף לשורות ה־

מגינים. ואמנם, בבוא העת היה ל־חבר ה"הגנה" פאן קיבל טבילת־אש ראשונה.

„כאשר החלה ההפגזה הארטילרית של חילות קאוקג'י על משמרי־העמק הייתי בהשתלמות מ"כים בג'זעה", מעלה אל"מ (מיל) ישראל גרנית זכ־רון מן הקרב הראשון שלו. „הוטל עלינו לתפוס מישלט באיוור משמרי־העמק. שם נתקלנו, לראשונה, באש של ערבים מקומיים. היו אלה חילופי־אש של רובאים — מלחמת רי"ש ב־רי"ש, רובים ברובים. דם נשפך אז לנגד עיני. עליי ממש נפצע חברי אורי בראון, אף הוא נהל־לי. זו הייתה רק טבילת־אש. ה־קרב הממשי הראשון שעברתי היה בכפר רובעה־אל־פוקה, ששלט על משמרי־העמק. כבר זה נכבש בידי ה־פלמ"ח. יום קודם לכן צורפנו לפל־מ"ח ולאחר כיבוש הכפר הוטל עלינו להתחיל בכפר. לפנות־בוקר באנו ל־רובעה־אל־פוקה ובמשך כל זמן האה־זקה ירדה עלינו אש בלתי־פוסקת של רובים ומיקלעים. היה זה יום של קר־בות קשים מטוח 10 מטר עד 500 מטר. הייתי מפקד כיתה ובתור שכוח פקדתי על גיורה. באותו יום נפצעו כמה בחורים. הקרבות נמשכו עד הצות הלילה. בשעות הארוכות האלה בלמנו את האויב במיקלע, „ברן" וברימונים. זה היה כל הנשק שעמד או לרשותנו. לאחר יומיים, כאשר קיבלנו כבר את הנשק הגרמני — ואני הכרתי את ה,מ.ג. 34" הגרמני — יצאנו לתקוף את כוחות קאוקג'י. לזכותי נרשם אז הישג לפי המושגים של הימים ההם:

במיקלע, מ.ג. 34" קלעתי בתוחת של כוחות קאוקג'י

1974-3-22 "אבא, יהיה בסדר"

דרך ארוכה עבר מאז אל"מ (מיל). ישראל גרנית. שירותו הצבאי נמשך למעלה מ־20 שנה בצופות, גרודות מאורעות וחוויות, ואף הספיק לסיים לימודיו בטכניון. במלחמת השחרור השתתף בכל קרבות הנגב — עם יחידות־הפשיטה של הג'יפים נקצין ב־גדוד 9 של הפלמ"ח. במיבצע „קדש" פיקד כסגן־אלוף על גדוד ולקח חלק בקרבות אבו־עגילה. במלחמת ששת הימים — והוא אז אלוף־משנה — עמד בראש כוח (הידוע כיום בשם „כוח גרנית") באוגדתו של האלוף ישראל טל בציר הצפוני של סיני. „זה היה הכוח שעבר ראשון את הקו ה־ירוק בשעה 8.15 בבוקר של ה־5 ביוני והגיע ראשון לתעלה בשעה 6 בערב של ה־8 ביוני". בסוף 1968 פשט את מדי צה"ל ועבר לחיים אזרחיים.

„בשנה האחרונה הייתי בלי מינוי־חירום. כשפרצה המלחמה ביום־הכי־פורים לבשתי מייד מדים ונסעתי ל־בור". שם סוכם שאני יורד ל־סיני. חזרתי הביתה לקחת את הצידוד האישי בדרכי לסיני. חגי בני היה מגויסי ברפיח. ביקשתי מבני בכור רי, מיכה, שעדיין לא קיבל צו, שיק־פיץ אותי לקסטינה ויחזור הביתה עם המכוננית. מיכה הסיע אותי לקסטינה,

ישראל גרנית: מבית־השריון שלהו את מיכה ואת חבריו לבסיס־שריון ב־מרכז הארץ. שם מיינו אותם. שלושה קצינים — ומיכה ביניהם — נשלחו לצפון. ביום ב' בבוקר הגיע לרמה. עלה על טנק וכמפקד מחלקה יצא ל־ציר גשר בנות־יעקב — קוניטרסה שלושה ימים השתתף בקרבות־הבלי"ז מה בגיורה המרכזית. ביום ה' התאר־גנו באיוור עין־זיון — קוניטרסה לקו ההבקעה. מיכה היה שייד לכוח ש־אמור היה לשמש חיפוי לכוח ההב־קעה. אבל מה שקורת תמיד — כוח זה הוכנס לקרב. הטנק של מיכה קיבל פגיעה ישירה, קטלנית. הוא נפל ב־11 באוקטובר וב־16 בו הובא לקבורה בנהרית. לי נודע על מותו רק ב־23 באוקטובר — 24 שעות אחר כניסת הפסקת־האש הראשונה לתוקפה. אלוף הפיקוד, שמואל גונן, הזמין אותי ל־מיפקדתו. בבואי לשם חיכו לי חיים ברי־לב ושמואל גונן. הם מסרו לי את הידיעה. היינו שלושה גברים ב־חדר. הם הכינו את המחליף שלי, אשר קיבל ממני במקום את כל הפרטים על הגיורה. גם הוכנה בשבי־לי הסעה במטוס. אני יכול להבין שהיו לבטים לגבי העיתוי למסירת הידיעה. אני מכין את הלבטים האלה.

אל"מ (מיל). גרנית לא הוסיף דבר. הסתפק בסיפור העובדות לפי סדר התרחשותן. אף נמנע מהבעת רגשותיו של־בזמן ההוא ובזמן הזה. „היינו שלושה גברים בחדר". שלושה שריוני־אים — ברי־לב, גונן (גורודיש) והוא עצמו. גם מיכה בנר־בכורו (יליד 1951) היה שריונאי. ואף בנו האמצעי — ייבדל לחיים ארוכים חגי (יליד 1955) — שייד לשריון. כולם אנשי פלדה.

אנני: ישראל, השתתפת בארבע, או חמש מלחמות. האם מלחמת יום־הכיפורים היתה הנוראה מכולן?

שוניים. האם היו ימים, או שעות, ש-
היית פסימי?

מחכים לך בבית...

הגוי: היו מצבים שהייתי אופטימי.
בימים הראשונים נסחפתי עם ההר-
גשה, שצפוי נצחון מוחץ נוסף —
אפילו הפתיחו אותנו הערבים. אבל
לאט-לאט נתברר לי, שלא כך הדבר.
ישבתי ברפיח ועשיתי חשבון-נפש.
אבא נלחם בתעלה ומיכה אחי נלחם
ברמה. שאלתי את עצמי: האם יש
מקום לדאגה? השיבותי לעצמי: אבא
עבר מספיק מלחמות ויצא מהן ב-
שלום. הייתי בטוח — לא רק רציתי
להיות בטוח, אלא האמנתי בכך —
שייצא גם הפעם מהמלחמה. לגבי מיכה
אחי — כל יום שעבר ללא ידיעה
ממנו, ועברו הרבה ימים ללא ידיעה,
גברה דאגתי, אך מצד שני שיכנעתי
את עצמי, כי גם הוא יהווה. חייתי
בתקווה וניסיתי לשחרר מעלי את ה-
דאגה. בשבועיים הראשונים חייתי בין
תקווה וחרדה. לילה אחד שוב עשיתי
חשבון-נפש. חשבון קר. אמרתי לעצ-
מי: עברו שבועיים ואין שום ידיעה
ממיכה. לא יתכן שלא קרה משהו.
חשבתי: אולי נפצע, אולי נשבה, ו-
אולי הוא נעדר. אבל הכרחתי את
עצמי לגבור על זה. יום אחד קרא לי
המפקד ואמר לי ללבוש בגדי א' ל-
ארוז את החפצים ולנסוע הביתה. נאמר
לי, שמחכים לי בבית. ברגע שאמר
לי לעלות על א' ציפיתי לידיעה הכי
מרה שיכולה להיות. העלו אותי על
„כרמל“ צבאית עם קציין והוא הוריד
אותי בתל-אביב. כל הדרך ההררתי
מה מצפה לי בבית. האם אבא קפץ
הביתה ורוצה לראות אותי, או אולי
מיכה בא הביתה, או משהו קרה. כ-
אשר הקציין הוריד אותי בתל-אביב —
התעודדתי. חשבתי: אילו קרה משהו
— לא היה מוריד אותי בתל-אביב.
כשבאתי הביתה בטרמפ, ציפיתי ל-
פגוש מישהו. בבית חיכו לי רק אמא

בנים שלנו — ולא רק מיכה שלנו
— ששינו בהעברת הדברים להם. מי-
כה גדל בבית שאביל לחם כך וכך
מלחמות שמרו על מדינת ישראל.
צה"ל הצליח תמיד. בהכרה כזו הת-
חנך. הוא וחבריו לא תיארו להם כש-
הלכו למלחמה, שהיא תהיה כה קשה.
דור-החורים ייפה את מציאות-הקרב,
שהיא תמיד עגומה. אני לא מאשימה.
אני רק מציינת עובדה: יש לי טענה
על כך לכולנו. איננו באשימה.

ישראל גרנית: צריך לעשות חשבון
אמיתי בכל המלחמות. נפלו בנים,
חברים ידועים גברים. עם הכאב ה-
גדול ידענו תמיד לחגוג את הנצחון.
גבעת-התחמושת היתה כאב גדול, אבל
החגיגה של הנצחון כיסתה גם על זה.
רות גרנית: אני לא יכולתי לשמוח

א.

קרבות ההבקעה — הדברים היו נקל-
טים אצלי ואצל חברי.

לא תארו נכונה את קרבות ההבקעה

ישראל גרנית: כבר במלחמת ה-
שחרור ידענו, שהחייל המצרי, כשהוא
מאומץ ונתון במסגרת מסודרת עם חיילי
לים נוספים, נלחם התחמושת היתה
תמיד — האז ועד מלחמת עשת ה-
ימים. תוך כסל — קשות באי-יכולת
תם של החיילים המצריים והמפקדים
להתאים עצמם לשינויים המתפתחים
תוך מהלך הקרבות. אז יש גילויים
של מנוסה. דבר זה לא הנחלנו ל-
בנינו.

ישראל גרנית: כן ולא. כן — מפני
שהיתה מאסיווית מאוד מבחינת כמות
האש, הפלדה והאדם. דחיסות כזאת
לא ידענו. במלחמה זו — לפחות, ב-
גירות סיני — עמדנו בצורה ברוכה
ואכזרית נוכח העובדה, שמוצבים ש-
לנו, טנקים שלנו והללים שלנו נשארו
בשטח האוייב ולא יכולנו לפנותם. גם
במלחמת-השחרור היו מקרים כאלה.
אף ב„קדש“ היה מקרה כזה בגירותי.
אבל לא בכמות כזאת, שנתנה ביטוי
חריף מאוד גם בשל הפתאומיות במע-
בר משלוה למציאות זו. כאן הדבר
הנורא במלחמת יום-הכיפורים. היא
היתה שונה מכל המלחמות. אבל ב-
שום שלב משלביה לא היתה הרגשה
אצל המפקדים בשדה — ואני אומר
זאת באחריות גמורה — שהיא עלולה
להתחיים בשואה למדינת ישראל.

הגוי: ההרגשה היתה, שהופתענו,
סידרו אותנו. אבל האמנו, שתוך ימים
אחרים נדפוק אותם ונכה אותם שוק
על ירך, כפי שאמרו המפקדים. הצל-
חנו, אמנם, להתגבר, אבל לא הכינו
אותם שוק על ירך.

דמותו של החייל הערבי

אני: כמרוצת השנים ודאי נצ-
טיירו בעיניך תרמית מסויימת של
החייל הישראלי ונתגמשה אצלך דעה
לגבי תרמיתו של החייל הערבי. האם
כתוצאה מהמלחמה הזאת נשתנה יחסך
לגבי החייל הישראלי והחייל הערבי?
הגוי: החייל הישראלי נשאר בעיני
כפי שנצטייר לפני המלחמה, וזאת ב-
אשר לנכונות, היכולת וההקרבה. ל-
אחר המלחמה היו בינינו ויכוחים לגבי
החייל הערבי, במיוחד המצרי. דמותו
של החייל הערבי נצטיירה אצלנו כפי
שהופיעה במלחמת ששת הימים —
חייל גס מובס. נחרטה בזכרוני הבדי-
חה של ונסטון צ'רצ'יל הנכבד, שכינה
את הצבא המצרי כ„צבא עשר ה-
דקות“, כי אחרי עשר דקות נשברים
חייליו. מה שהתברר לי במלחמה ה-

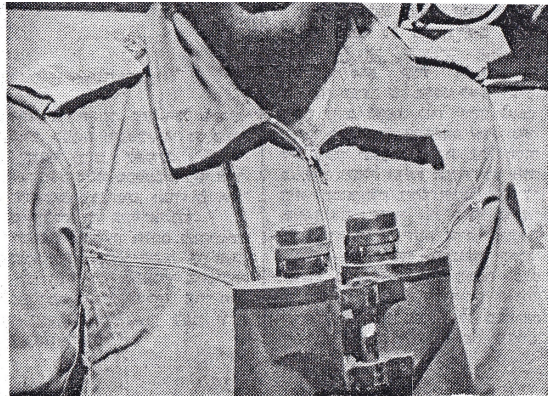
מה מצפה לי בבית. האם אבא קפץ הביתה ורוצח לראות אותי, או אולי מיכה בא הביתה, או משהו קרה. כי אשר הקצין הוריד אותי בתל-אביב — התעוררתי חשבתני: אילו קרה משהו — לא היה מוריד אותי בתל-אביב. כשבאתי הביתה בטרמפ, ציפיתי לי — גוש משהו. בבית חיכו לי רק אבא וסבתא. ברגע שפתחתי את הדלת ראיתי פנים מבוהלות של אבא. רציתי לי — שאלו: אבא פה, מיכה פה? אבל שתקתי. אמרתי לאבא ולסבתא: שלחו אותנו ל-12 שעות חופשה. עד שעה 2 בלילה ישבתי עם אבא ודיברנו. ביקשתי להעיר אותי ב-10 בבוקר. ב-8 בבוקר העיר אותי משהו כמו מ' תוך חלום. לפני עמד אבא. הוא סיפר לי על מיכה.

לא המלחמה האחרונה

רות גרנית: מאז פרצו הקרבות ו- ישראל ומיכה נסעו — לא קיבלתי ידיעות ממיכה. ב-11 באוקטובר טיל פנה אלי אשה צעירה, רוגני הר-גיל, ומסרה לי דרישת שלום ממיכה. היא ראתה אותו בשעות הצהריים. שבוע לאחר מכן ביקרה אצלנו אותה צעירה והביאה עמה תמונה של מיכה. התברר שהתמונה צולמה שעות אחדות לפני הקרב הגורלי. יום לאחר הפסקת האש, בשעות המוקדמות של הבוקר, שמעתי צעדים. התעוררתי ופרצתי ב- קריאה: מיכה בא? הדלת נפתחה — וישראל נכנס. הוא לא צריך היה לי הגיד לי דבר. הפנים שלו אמרו הכל, עמוס, בני הצעיר, בן ה-14, אמר ב- אותו בוקר: משפחות שכולות היו תמיד, הם... עכשיו זה, א' נ' ח' נ'... (המשך בעמוד 47)

ימים ולילות (מעגיר) 11

סגן מיכה גרנית ז"ל: צילום אחרון — שלוש שעות לפני הקרב הגורלי.

ישראל גרנית: מלחמת יום הכיפורים — בלי שמת נצחון. הני: אולי משום שלא היה נצחון ניכר.

ישראל גרנית: עוד בהינתי בתחילת הדרום במלחמת יום הכיפורים זכרתי אותי את כל הצעירים שגדלו על תורת הנצחון של מלחמת ששת הימים, כיצד הם יוצאים לקרב ומתנהגים ב- קרב — והייתי אתם ממש באש — אמרתי לחברים במפקדה: יש לי הרבה גשה. שהצעירים האלה מנסים — כל אחד לבד — לעשות את כל מה ש- הוא שמע בכל סיפורי-הגבורה.

הני: אחרי המלחמה-שוחחנו הרבה עם קצינים ועם חיילים בשריון על נושא זה. אין ספק, שהחברה נלחמה זאת מתוך ידיעה ברורה מה יהיה הסוף.

אני: במלחמה הזאת היו מצבים

הני: מבחינה צבאית טהורה אפשר לומר, שכאשר נשברות מסגרות שלהם אין להם כושר איתור. יש גם דבר יתור מהותי, יותר עמוק, זה נוגע ל- רצון-ההקרבה המוגבל שלהם.

אני: אין עוררין על רצון ההקרבה המלתי-מוגבל של החייל הישראלי. מה מוקרו? מה דוחף את החייל שלנו למידה כזאת של הקרבה?

הני: כך חונכנו. לא חונכנו להקרבה רבה לשמה — ללכת ולהיהרג. חונכנו על הקשר העמוק לבית שלנו, לא רק הזאת, וכאשר רוצים לפגוע בנו — באופן טבעי אנחנו נכונים להקריב את עצמנו למען אלה שיבואו אחרינו. אם אני אעמוד מול אייב — לא אחשוב על כך שאני יכול להיפגע. בהכרח, או אולי בתת-ההכרח, אני יודע, שאם לא אעמוד — יישמט הכל. זוהי, בעצם, מלחמה על חיי.

רות גרנית: אני טוענת לגבי הרבה

החייל הערבי, במיוחד המצרי. דמותו של החייל הערבי נצטיירה אצלנו כפי שהופיעה במלחמת ששת הימים — חייל גם ומוכס. נחרטה בזכרוני הבדוי זה של וינסטון צ'רצ'יל הנכד, שכינה את הצבא המצרי כ,צבא עשר ה- דקות', כי אחרי עשר דקות נשברים חייליו. מה שהתברר לי במלחמה הזאת הוא, שמהותית לא השתנה החייל המצרי מבחינת יכולתו, אבל יש לו יותר נכונות להילחם. זאת — משום שהוא נלחם קרוב לביתו. גם האדם הפחדן ביותר משיב מלחמה שעה כי אשר הוא נדחק עם הגב אל הקיר ו- אין לו מה להפסיד. החייל המצרי — לא היה לו מה להפסיד. לכן, השיב מלחמה שעה ותקף כדי להיחלץ. אבל החייל המצרי אינו משתווה לחייל הישראלי בנכונות ההקרבה ללכת עד הסוף. הוא לא מוכן להקריב הכל ל- מען הגשמת המטרה.

ישראל גרנית: עשינו יותר משיגאה — עשינו עוול — כאשר תיארנו את החייל המצרי של ששת הימים כנס ו- מובס. חטאנו בזה. אני רוצה לציין, שאוגדת השריון של "טליק" (אלוף ישראל טל), אשר במלחמת ששת הימים פרצה באיזור פיתחת רפיח ב- עדיפות-שריון מוחלטת עם סיוע אווירי רי ובהפתעה גמורה — צריכה הייתה ללחום יום ארוך עד שהכניעה את ה- מצרים. מרבית אבידות האוגדה בטני קים ובנפגעים היו באותו יום. גם ב- "קדש" — לא בכל מקום החיילי ה- מצרי הובס וגם. קשה היה להבטיח ב- רפיח. באום-כתף נכשלנו ובמעבר ה- מיתלה היה קרב עקוב מדם שדובר בו רבות.

הני: אינני זוכר תיאורי הכשלות והאבידות שלנו מכל המלחמות הגדולות. רק את מלחמת ששת הימים. כת- בו וסיפור, שבארבעה ימים כבשנו את סיני. בעיני הצטייר הדבר כמו מסע. אילו היו מתארים נכונה את

אבות ובנים לאחר המלחמה

(המשך מעמוד 11)

מלחמה האחרונה?

ישראל גרנית: לא בטוח. חשבתי שמלחמת ששת הימים יכלה להיות ה-אחרונה. אינני בטוח, שמלחמת יום-הכיפורים היתה הכרחית. אני חי עם אי-בטחון זה. אבל היום אני לא יכול להגיד, שזו המלחמה האחרונה. רות גרנית: אני אף פעם לא הייתי אופטימית לגבי סיום המלחמות בישראל. גם עכשיו אני לא אופטימית.

חגי: יתכנו עוד מלחמות. כי הערבים לא השלימו עדיין עם רצוננו להיות ולהיות פה. אולי התפתח בשנים האחרונות אצל חלק מהערבים רעיון של השלמה עמו, אבל הרוב בקרב הערבים עדיין רוצה לראות כאן מדינת ערבית.

☆ ☆ ☆

משפחת גרנית נושאת את יגונה ב-גאון. כאבה גדול על אובדן הבן ה-בכור, מיכה, ועל מותם של בנים אחרים. לא פחות מכך היא כואבת את כאב איי-הבטחון, שהמלחמה הזאת ה-תה האחרונה והקורבנות שנפלו הם האחרונים.

אני: אחרי מות אחיך חזרת ל-שריון. האם חזרת חייל אחר?

חגי: אחרי ה-שבעה, כשהסתבר שצריך לחזור לשריון, אמר לי אבא: בוא נסכם את המשך לגביך — ל-עווב יחידה קרבית, או להישאר בה? אמרתי לו מתוך דחף פנימי: אני רוצה להמשיך בטנקים. כשהתגייסתי ל-צבא היה ברור, שאני הולך לשריון. עכשיו אני מרגיש, שהשריון הוא ה-מקום שלי בצבא. בלי ספק — גם בגלל הקשר המשפחתי ובגלל כל ה-טראגדיה שעברה עלי. מאז מותו של מיכה אני מרגיש עצמי שייך יותר ל-שריון.

אני: איך קיבלת את תשובתו של חגי כאב וכשריונאי ותיק?

ישראל גרנית: קיבלנו זאת יחד — רות ואני. כאיש-צבא בעל נסיון מקור-בלת עלי האימרה: לעולם אינך יודע מה טוב. יחד הרגשנו, שאיננו יכולים לכפות על חגי משהו שאיננו רוצה בו באופן בולט. הגענו לידי הסכמה על המשך דרכו בשריון. אני: אתה מאמין, שזו היתה ה-